

„Немили-недраги“ – Нерадостната съдба на хъшовете

© 08.01.2020, 23:30 ч.

ИВАН ВАЗОВ – „НЕМИЛИ-НЕДРАГИ“ НЕРАДОСТНАТА СЪДБА НА ХЪШОВЕТЕ

ЖАНР И КОМПОЗИЦИЯ

Автобиографичната повест на Иван Вазов *„Немили-недраги“* заема ключово място в българската литература. Тя е публикувана в списание „Наука“ през 1883 г., а на следващата година по нея Вазов създава пиесата „Хъшове“. Нейните театрални и телевизионни варианти и през XXI в. привличат най-широка публика.

Вазов обича да представя портрети на реални хора в своите творби. Те се откриват и в „Под игото“, и в четената и днес с удоволствие повест „Чичовци“. Сюжетът на „Немили-недраги“ е сходен. Вазов тръгва от личните си наблюдения и понякога с тъга, понякога с усмивка ни представя премеждията на хъшовете. Тяхното поведение невинаги е безукорно, но любовта им към България и свободата никога не ги напуска. Прочутият епизод, в който на смъртния одър Странджата предава знамето на четата на Бръчков, се е превърнал в емблема на революционния дух на епохата.

За прозата на Вазов е характерно редуването на подобни патетични моменти с други, които поражда усмивка. Такъв е случаят с описанието на театралното представление (подобно описание има и в „Под игото“), в което майсторски предаденият наивитет на героите неизменно поражда добродушни усмивки у читателите. Времето само може да прибавя допълнително очарование към него.

Краят на повестта представя героичните дела на хъшовете по време на

Сръбско-турската война (1876 г.), в която много от тях загиват в битките. А тези, които оцеляват, са осъдени на жалко съществуване в свободна България.

ТЕМИ И ПРОБЛЕМИ

Повестта *„Немили-недраги“*, както и голяма част от творчеството на Иван Вазов, е посветена на борбата за свобода и нейните герои. Възхищението от техните дела се съчетава с тъга, породена от нерадостната им съдба след Освобождението.

ГЕРОИ И ОБРАЗИ

В *„Немили-недраги“* Вазов изгражда представата за борците за свобода. Авторът, който е живял сред тях, предлага една необикновено широка палитра от запомнящи се портрети и умело навлиза в психологията на хъшовете, които познава лично. Всички те са бедни, окаяни, лишени от семейства емигранти – *„немили-недраги“*, обединени от общата любов към родината. Същевременно те са и много различни. Всеки от тях има своята биография, своите особености, предадени чрез повествователните средства на българската литература от XIX в. Един до друг са представен героичният идеалист Странджата, доста по-прагматичният Македонски, интелгентът Владиков, младият поет Бръчков (негов прототип е авторът).

Средата, в която писателят поставя своите герои, уплътнява техните образи в съзнанието на читателите. Вазов подчертава тяхната бедност чрез окъсаните им дрехи и скромната храна, с която Странджата ги спасява от глада. Специално място сред предметите, за които става дума в творбата, е знамето на четата, което Странджата е опазил и което, на смъртния си одър, предава на младия Бръчков.

ИЗТЕГЛИ

[иван вазов](#)

[немили-недраги](#)

[нерадостната съдба](#)

[хъшовете](#)

Подобни материали

[„Българският език“ – Красотата на българския език и хулите, на които той е подложен](#)

